

BIELA KOCKA⁵ — víťazi Ceny Rady galérií Slovenska za rok 2020

Rada galérií Slovenska každoročne vyhlasuje cenu za **prínos v oblasti galerijných činností – BIELA KOCKA⁵**. Cena je určená odborníkom: teoretikom, kurátorom, galerijným pedagógom, reštaurátorom, dizajnérom, či kultúrnym manažérom v oblasti galerijnej činnosti za rok 2020.

Odovzdávanie ocenenia malo prebehnúť vo Východoslovenskej galérii v Košiciach v októbri 2020. Vzhľadom na pandemické opatrenia a organizačné zmeny napokon oceňovanie prebehlo 21. februára 2022 v SNG – Zvolenský zámok. Súčasťou podujatia bol aj sprievodný program nasledujúci deň 22. februára 2022 v Banskej Bystrici s prehliadkami galérií A7 Gallery a Stredoslovenskej galérie.

Víťazi získali nielen uznanie v podobe diplomu v odbornej činnosti, ale tiež originálny a hodnotný artefakt ceny navrhnutý známym slovenským dizajnérom a vizuálnym umelcom **Patrikom Illom**.

Za hodnotenie nominovaných projektov ďakujeme členom odbornej poroty v zložení: Ľudmila Kasaj Poláčková, Zuzana Sýkorová, Peter Megyeši, Zuzana Duchová, Michal Šedík, Martin Šugár a Ela Porubánová.

V piatich súťažných kategóriách boli ocenené nasledovné projekty:

1. EDIČNÝ PROJEKT (odborná publikačná činnosť)

V kategórii Edičný projekt nebola udelená žiadna cena.

Dôvodom takéhoto rozhodnutia odbornej komisie (ďalej ako „OK“ alebo „komisia“) bola skutočnosť, že do tejto kategórie bol prihlásený iba jediný projekt. To samo o sebe nebolo dôvodom na rozhodnutie neurčiť v tejto kategórii víťaza. Rozhodujúci podiel na záverečné stanovisko komisie mala skutočnosť, že navrhovateľ nepredložil žiadne relevantné argumenty, ktoré by mali viesť k záveru komisie, že práve tento nominovaný projekt by mal predstavovať (možno) nadštandardný alebo originálny edičný výstup galérie. Komisia zároveň konštatovala, že stanovené nominačné a hodnotiace kritériá v tejto kategórii nie sú celkom jednoznačné a môžu, resp. mohli by viesť k neohraničeným úvahám, možno až k neželaným domnienkam o tom, čo je predmetom tejto kategórie... Konkrétne, ide o otázku, či „iba“ vydanie „katalógu k výstave“ možno spravodlivo chápať ako „edičný projekt“? Zdá sa, že zámerom vyhlasovateľa ceny bolo galérie motivovať k edičnej činnosti nad rámec „vydávania katalógov“. Čo napokon ako „edičný projekt“ možno označiť, teda to, čo má byť obsahom a formou edičnej činnosti galérie „nad rámec vydávania katalógov“, je, samozrejme, vecou rozhodnutia galérie. Situácia, aby nominovaný projekt podobnú úvahu podporil, však v tomto roku nenastala... Na druhej strane sa nevylučuje alternatíva, aby „katalóg k výstave“ predčil štandardné nároky na edičný výstup. Nemalo by však ísť iba o typografiu, grafický dizajn a pod., ale predovšetkým o konvergenciu obsahu a formy. Ideálom je, pokiaľ ho možno sformulovať, aby (čitateľský) zážitok z edičného výstupu galérie predstavoval autonómny vzťah medzi tvorcom, dielom a čitateľom. Ide o to, aby sa nastolila efektívna väzba práve medzi galériou ako vydavateľom publikácie a jej čitateľom, ktorá, na rozdiel od väzby s dočasnou, efemérnou väzbou s návštevníkom galérie, vo svojej podstate objektívne (historicky) pretrváva.

2. KURÁTORSKÝ PROJEKT

Autorka: **Katarína Nádaská (Východoslovenská galéria)**

Umením a slovom, kultúrne dedičstvo Rádu premonštrátov v Jasove

Projekt Kataríny Nádaskovej komisia ocenila hlavne kvôli historickému prepojeniu zbierkového fondu Východoslovenskej galérie s pôvodnými, dnes iba sčasti zachovanými umeleckými zbierkami jasovského opátstva. Ďalším rozmerom projektu bola spolupráca s rôznymi inštitúciami (cirkevné inštitúcie, štátne pamäťové inštitúcie).

Autorka: **Zuzana L. Majlingová (Stredoslovenská galéria)**

Krajina stredú: Ján Viazanička

OK ocenila kurátorské spracovanie témy dokumentárnej fotografie z otvoreného cyklu autora na tému vidieka a jeho kultúrnej identity v súčasnosti. Komisia tiež ocenila atraktívnu inštaláciu a architektúru výstavy.

3. EDUKAČNÝ PROJEKT

Autorka: **Martina Martincová (Stredoslovenská galéria)**

Ako na umenie...3 (portrét a figúra)

Projekt Martiny Martincovej Ako na umenie...3 (portrét a figúra) komisia hodnotila pre širšie tematicko-edukačné mapovanie portrétna a figúry. Výstava prostredníctvom diel z archívu galérie a pomocou autorských edukačných a zmyslových pomôcok vtáhuje divákov do interpretačných hier na tému „človek“. Hľadá tak nové spôsoby práce (nielen) s mladým divákom a poukazuje na širšie rozmery umenia v spoločnosti.

4. INÝ ODBORNÝ PROJEKT

Autorka: **Katarína Baraníková (Stredoslovenská galéria)**

ZRENOVOVANÉ – Stála expozícia Dominika Skuteckého

OK ocenila projekt pre jeho odbornú celistvosť (obnova objektu, reštaurovanie, genealogické súvislosti, odborný kurátorský výskum, architektúra výstavy, pripomenutie umelcovho príbehu v čase...) a využitie potenciálu autentického prostredia umelcovej vily.

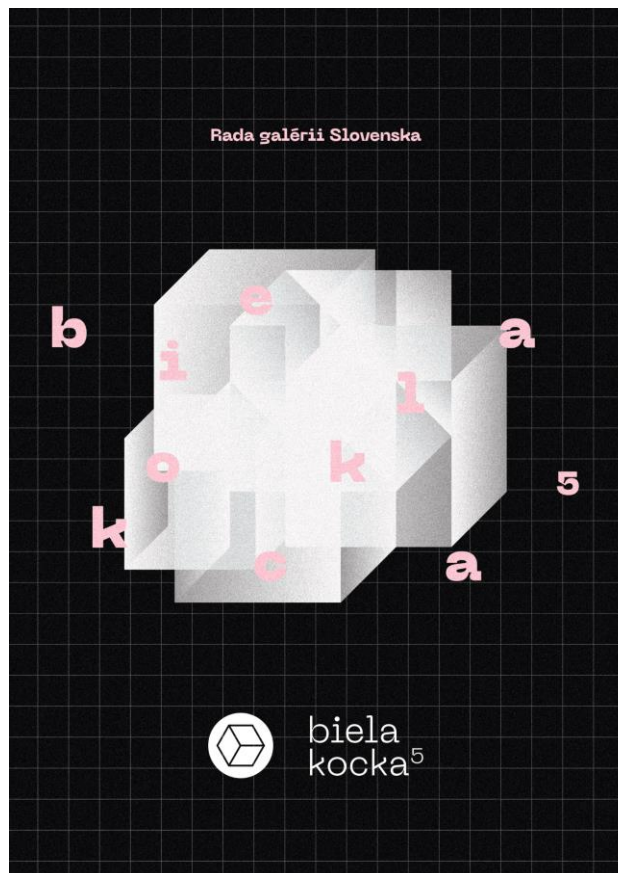
5. NEZÁVISLÝ PROJEKT (kategória určená pre galérie, ktoré nie sú členmi RGS, nezávislé a súkromné galérie a kultúrne centrá s profesionálnymi aktivitami v oblasti vizuálneho umenia)

Autori: **Beata Jablonská, Ján Kralovič, Jan Mlčoch (tranzit.sk)**

Experiment

Porota sa rozhodla oceniť projekt Beaty Jablonskej, Jána Kraloviča a Jana Mlčocha: Experiment, porotcovia vyzdvihli interpretačný rozmer projektu z časti pozostalosti Róberta Cypricha. Výstava formulovaná ako participatívny dialóg umelcov mladšej generácie aktualizujúcich Cyprichov umelecký konceptuálny odkaz poukazujúcich na živosť stratenej a nepoznanej osobnosti umelca.

Ocenenie realizuje Rada galérií Slovenska od roku 2017 s finančnou podporou Fondu na podporu umenia.

Rada galérií Slovenska

SLÁVNOSTNÉ VYHLÁSENIE VÍŤAZOV

21. 2. 2022
SNG Zvolenský zámok

21. 2. 2022 – Zvolenský zámok

14:00
spoločná prehliadka expozícií a výstav na
Zvolenskom zámku s lektorom

15:00
slávnostné vyhlásenie víťazov ceny Biela
kocka 5 za rok 2020
súčasťou je odovzdanie ocenení Biela
kocka 4 za rok 2019

16:30
spoločenský večer

22. 2. 2022 – Banská Bystrica

10:00
prehliadka A7 Gallery a stretnutie
s ľudmi „za scénou“

11:00
Stredoslovenská galéria Banská Bystrica,
čas na kávu a prehliadku expozície
a výstav v Galérii roka 2016, 2018, 2019

Podujatie sa uskutoční v režime OP (kompletne zaočkovaní alebo prekonaní).

RGS

U. fond
na podporu
umenia

Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.